

[Indenrigsministeren.]

som man maa gøre sig klart, at Lovgivningsmagten ikke har Mulighed for alene at gøre et stort Erhverv rentabelt. Vi maa haabe, at andre Kræfter efterhaanden vil sætte ind her, og at de Forhold, vi er inde under i Øjeblikket, er Udtryk for en Overgangstid. Men det, man kan gøre fra Lovgivningsmagtens Side, er i en saadan Overgangstid at søge at mildne Forholdene det mest mulige. Ud fra dette Synspunkt er det, at jeg allerede i sidste Samling foranledigede en Ændring i Hypoteklaanefondsloven, hvorefter Ydelserne fra Laantagerne kunde nedsættes fra 7,1 til 6 pCt. Lovforslaget her tager ligeledes Sigte paa en Mildnelse af Forholdene, paa at afværge Vanskeligheder, der ellers vilde indtræde. Det samme gælder de Foranstaltninger, som jeg i Folketinget har bebudet der vil blive sat i Værk ad administrativ Vej med Hensyn til et Samarbejde mellem Kreditinstitutionerne og Statens Jordlovsudvalg, og jeg takker det høje Ting for, at man ogsaa her er enig i disse Synspunkter.

Jefsen Christensen: Det er foranlediget ved en enkelt Bemærkning af det ærede 1ste Medlem for 5te Kreds (Jørgen Møller), at jeg paa ny tager Ordet. Et Spørgsmaal, jeg Gang paa Gang støder paa ude omkring i Landet, er dette: Hvor kan det dog være, at der er saa stor en Forskel paa de enkelte Landmænds Gældsforhold i Sønderjylland i Forhold til det øvrige Land? Vi kender ikke en saa stor Forskel i det øvrige Land, som der er dernede. I 1927, da Realkreditkommissionen, som jeg havde den Ære at være Medlem af, var nedsat, viste det sig, at der var 30 pCt. af de sønderjydske Landbrugere, som slet ingen Gæld havde paa deres Ejendomme, og Gælden var saa for de øvrige stigende opad, ja, der var desværre 23 pCt. af de sønderjydske Landmænd, som den Gang havde mere Gæld, end deres Ejendomme var værd. Jeg vil gerne ganske kort gøre opmærksom paa, at under Verdenskrigen var der i Sønderjylland heldigvis en ret stor Procentdel af Landbrugerne, som ikke var med i Krigen. Denne ret betydelige Procentdel kunde udnytte Konjunkturerne under Verdenskrigen og umiddelbart forud for Genforeningen til at afvikle deres Gæld i Mark, medens de, der var indkaldt under hele Verdenskrigen — mange af dem kom først hjem fra Fangenskab langt ind i 1919 —, ikke havde de samme Betingelser for at blive af med Gælden paa deres Ejendomme; og da de

endelig kom hjem efter en 4—5-aarig forfærdelig omtumlet Tilværelse, fik de sig ikke besindet paa at faa deres Besætning genrejst og deres økonomiske Forhold bragt i Orden, medens de kunde gøre det i Markvaluta, de maatte stifte Laan i Kroner. Jeg vilde nødig, at det Indtryk skulde fæstne sig, at dette, at en stor Flok Mennesker i de sønderjydske Landsdele har en uforholdsmæssig stor Gæld, skulde bero paa Udygtighed; nej, det beror paa den store Forskel i Vilkaar, som de enkelte Landmænd har haft. Jeg tror heller ikke, at det ærede 1ste Medlem for 5te Kreds (Jørgen Møller) med sine Bemærkninger i nogen Maade har tilsigtet det, jeg finder blot Anledning til at sige dette, fordi vi ogsaa ved Behandlingen af det Lovforslag, vi senere skal beskæftige os med, maa holde os for Øje, at ligesom de sønderjydske Sparekasser blev tvunget ind i dette Forhold mellem Mark og Krone, saaledes blev ogsaa de sønderjydske Landmænd det.

Jeg har villet gøre disse Bemærkninger, fordi jeg tror, det tiltrænges, at disse Oplysninger gives.

Herméd sluttede Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling
vedtoges uden Afstemning.

Formanden: Jeg gør allerede nu opmærksom paa, at det er min Agt at søge Tingets Samtykke til, at denne Sag færdigbehandles i to senere Møder i Dag.

Dernæst foretoges:

Første Behandling af Forslag til Lov om Tillæg til Sparekasseloven af 4. Oktober 1919.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 5101; Fremsættelsen findes i Tidenden Sp. 468).

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Jefsen Christensen: Da vi for godt og vel 9 Aar siden behandlede Forslaget om en Ændring i de sønderjydske Sparekassers Forhold, brugte vi hele 4 Paragraffer til at træffe Bestemmelse om Afviklingen af Markindskuddene i de sønderjydske Sparekasser. Disse Bestemmelser kan vi nu lade bortfalde, men jeg minder det høje Ting om dem, fordi